

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 7 marca 2007 r.

o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie

USTAWA z dnia 20 lipca 1991 r. O INSPEKЦИИ OCHRONY ŚRODOWISKA (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 121, poz. 1263, Nr 191, poz. 1956, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2784, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 113, poz. 954, Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1495 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 360, Nr 169, poz. 1200 i Nr 170, poz. 1217)

<Rozdział 4a

Wykonywanie zadań w zakresie szkód w środowisku

Art. 28a.

- 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr ..., poz. ...), które wystąpiły na terenie kraju.**
- 2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi w formie elektronicznej.**
- 3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę zakres informacji wymagany do sporządzania raportów dla Komisji Europejskiej dotyczących doświadczeń nabytych podczas stosowania przepisów w zakresie odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku oraz potrzebę zapewnienia dostępu do informacji o środowisku, określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, które powinny być zawarte w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, sposób prowadzenia rejestru oraz sposób udostępniania danych zawartych w rejestrze.**

Art. 28b.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do końca lutego każdego roku, zbiorczą informację na temat zawartości rejestru, o którym mowa w art. 28a ust. 1, za rok poprzedni.

Art. 28c.

W przypadku stwierdzenia, że zgłoszone przez organ ochrony środowiska bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkoda w środowisku mogą mieć skutki na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii

Europejskiej, Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie zawiadamia właściwy organ państwa, na którego terytorium skutki te mogą wystąpić.

Art. 28d.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska po uzyskaniu informacji o bezpośrednim zagrożeniu szkodą w środowisku lub szkodzie w środowisku, które zostały spowodowane na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a których skutki mogą oddziaływać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy organ ochrony środowiska, o którym mowa w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

Art. 28e.

Przepisów art. 28c i 28d nie stosuje się do poważnych awarii przemysłowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.>

USTAWA z dnia 3 lutego 1995 r. O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 63)

Art. 3.

1. Ochrona gruntów rolnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych[.]<;>
- <5) **ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.>**

2. Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności[.]<;>
- <5) **ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.>**

Art. 22.

1. Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania określają:
 - 1) stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5;
 - 2) osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów;
 - 3) kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;
 - 4) uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, decyzje wydaje starosta, po zasięgnięciu opinii:
 - 1) dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej;
 - 2) dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
 - 3) wójta (burmistrza, prezydenta miasta).
3. Osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają organ, o którym mowa w ust. 2, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

<Art. 22a.

1. Przepisów art. 20 i 22 nie stosuje się do rekultywacji gruntów, które zostały zanieczyszczone substancjami, preparatami, organizmami lub mikroorganizmami.
2. Do rekultywacji gruntów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr ..., poz. ...).>

USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, Nr 169, poz. 1199, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124)

Art. 2.

1. Przepisów ustawy, z wyjątkiem tytułu I działu IV rozdziału 1 i 2, nie stosuje się do spraw uregulowanych w przepisach prawa atomowego.
 2. Przepisów ustawy nie stosuje się także w zakresie:
 - [1] obowiązku posiadania pozwolenia oraz decyzji, o której mowa w art. 106 ust. 2,
 - 1a) wydawania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu oraz decyzji, o której mowa w art. 108 ust. 1,]
- <1) obowiązku posiadania pozwolenia,

1a) wydawania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu,>

- 2) ponoszenia opłat,
w razie prowadzenia działań ratowniczych.
- 2a. Przepisów ustawy nie stosuje się także w zakresie hałasu powstającego w związku z powszechnym korzystaniem ze środowiska.
3. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711).
4. Zasady ochrony morza przed zanieczyszczeniem przez statki oraz organy administracji właściwe w sprawach tej ochrony określają przepisy odrębne.

Art. 7.

1. Kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia.
2. Kto może spowodować zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu.

<Art. 7a.

Do bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i do szkody w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr ..., poz. ...) stosuje się przepisy tej ustawy.>

Art. 19.

1. Organy administracji są obowiązane udostępniać każdemu informacje o środowisku i jego ochronie znajdujące się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.
2. Udostępnieniu, o którym mowa w ust. 1, podlegają:
- 1) projekty:
- a) polityki ekologicznej państwa,
 - b) wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska,
 - c) programów ochrony powietrza,
 - d) programów ochrony środowiska przed hałasem,
 - e) zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych
- przed ich skierowaniem do postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 1a) polityka ekologiczna państwa;
- 1b) wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska;
- 1c) projekty polityk, strategii, planów i programów, o których mowa w art. 40 ust. 1, oraz projekty zmian w tych dokumentach, przed ich skierowaniem do postępowania z udziałem społeczeństwa oraz w celu uzyskania opinii organu, o którym mowa w art. 45 i 381;
- 1d) informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 40 ust. 4;
- 2) polityki, strategii, plany lub programy, o których mowa w art. 40 ust. 1;

- 3) prognozy oddziaływania na środowisko;
- 3a) uzgodnienia, o których mowa w art. 48 ust. 2;
- 4) decyzje, o których mowa w art. 46 ust. 4 pkt 2-9, wydawane dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 4a) wnioski o wydanie decyzji oraz decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia;
- 5) postanowienia, o których mowa w art. 51 ust. 2;
- 6) (uchylony);
- 7) raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 8) analizy porealizacyjne;
- 8a) postanowienia, o których mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1;
- 9) dokumenty, o których mowa w art. 66 ust. 1;
- 9a) rozstrzygnięcia przekazane przez państwo podejmujące przedsięwzięcie, które może oddziaływać na środowisko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 59;
- 10) opracowania ekofizjograficzne;
- 10a) programy ochrony powietrza;
- [11) wnioski o wydanie decyzji oraz decyzje, o których mowa w art. 106, a także decyzje, o których mowa w art. 108 ust. 1;]*
- 11a) mapy akustyczne, o których mowa w art. 118 ust. 1;
- 11b) programy ochrony środowiska przed hałasem;
- 12) zgłoszenia, o których mowa w art. 152 ust. 1;
- 13) wnioski o wydanie pozwolenia oraz pozwolenia, o których mowa w art. 181 ust. 1;
- 14) przeglądy ekologiczne;
- 15) rejestry substancji niebezpiecznych, o których mowa w art. 267 ust. 1;
- 16) raporty o bezpieczeństwie oraz decyzje, o których mowa w art. 259 ust. 1;
- 17) zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze;
- 18) wykazy, o których mowa w art. 286 ust. 1;
- 19) decyzje o wymiarze, odroczeniu terminu płatności, zmniejszeniu i umorzeniu opłat za korzystanie ze środowiska lub administracyjnych kar pieniężnych;
- 20) decyzje określające wymiar kary biegnącej;
- 20a) decyzje odmawiające udostępnienia informacji, o których mowa w art. 20 ust. 4;
- 21) wnioski o ustalenie programu dostosowawczego, o którym mowa w art. 426 ust. 1;
- 22) dokumentacje mierniczo-geologiczne zlikwidowanych zakładów górniczych;
- 23) wyniki prac badawczych i studialnych z zakresu ochrony środowiska;
- 23a) rejestry zawierające informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy;
- 24) z zakresu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:
 - a) zezwolenia na prowadzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego lub ośrodka rehabilitacji zwierząt,
 - b) wnioski o wydanie zezwolenia oraz zezwolenia na pozyskiwanie roślin i zwierząt gatunków objętych ochroną częściową,

- c) wnioski o wydanie zezwolenia oraz zezwolenia na zbiór roślin i grzybów chronionych, chwytanie, odławianie lub zabijanie zwierząt chronionych oraz wnioski o wydanie zezwolenia i zezwolenia na inne czynności podlegające zakazom lub ograniczeniom w stosunku do gatunków objętych ochroną,
 - d) zezwolenia na przewożenie przez granicę państwa roślin i zwierząt należących do gatunków podlegających ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, a także ich rozpoznawalnych części i produktów pochodnych,
 - e) wnioski o wydanie zezwolenia oraz zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów,
 - f) decyzje o wymiarze administracyjnych kar pieniężnych za:
 - zniszczenie terenów zieleni albo drzew lub krzewów spowodowane niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych lub wykorzystaniem sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności,
 - usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia,
 - zniszczenie spowodowane niewłaściwą pielęgnacją terenów zieleni, zadrzewień, drzew lub krzewów;
- 25) z zakresu ustawy o odpadach:
- a) wnioski o wydanie decyzji o zatwierdzeniu programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi oraz decyzja zatwierdzająca ten program, a także informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami,
 - b) wnioski o wydanie zezwolenia oraz zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - c) dokumenty sporządzane na potrzeby ewidencji odpadów;
- 25a) sprawozdania, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639, z późn. zm.);
- 26) z zakresu ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008) - wnioski o wydanie zezwolenia oraz zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 27) z zakresu ustawy - Prawo wodne - wnioski o wydanie pozwolenia oraz pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, a także decyzje nakazujące usunięcie drzew i krzewów;
- [28) z zakresu ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.) - rejestry poważnych awarii;]
- <28) z zakresu ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.) – rejestry poważnych awarii oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku;>**
- 29) rejestry, o których mowa w art. 34, 40, 50 i 56 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. Nr 76, poz. 811, z późn. zm.);
- 30) z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1462) - deklaracje środowiskowe;
- 31) z zakresu ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784):

- a) projekty krajowych planów rozdziału uprawnień do emisji,
 - b) zezwolenia na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji lub w krajowym systemie handlu uprawnieniami do emisji,
 - c) zweryfikowane roczne raporty,
 - d) decyzje o wymierzeniu kary pieniężnej za brak uprawnień do emisji;
- 32) z zakresu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947):
- a) koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, wydobywanie kopalin ze złóż, bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - b) dane zawarte w księdze rejestrowej rejestru obszarów górniczych,
 - c) karty informacyjne złóż kopalin, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze[.]<;>
- <33) z zakresu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie:**
- a) wnioski o wydanie decyzji oraz decyzje, o których mowa w art. 14 ust. 3, w art. 16 ust. 1 oraz w art. 18 ust. 2 tej ustawy,**
 - b) postanowienia, o których mowa w art. 25 ust. 7 tej ustawy.>**
3. Udostępnieniu, o którym mowa w ust. 1, podlegają także inne informacje w postaci dokumentów, danych gromadzonych w szczególności w formie pisemnej, wizualnej, fonicznej lub elektronicznej na informatycznych nośnikach danych, dotyczące:
- 1) stanu elementów przyrodniczych i ich wzajemnego oddziaływania;
 - 2) emisji oraz działań i środków wpływających lub mogących wpływać na środowisko;
 - 3) wpływu stanu środowiska na zdrowie i warunki życia ludzi oraz na zabytki;
 - 4) działań oraz środków w szczególności administracyjnych i ekonomicznych, mających na celu ochronę środowiska;
 - 5) planów, programów oraz analiz finansowych, związanych z podejmowaniem rozstrzygnięć istotnych dla ochrony środowiska;
 - 6) raportów dotyczących realizacji przepisów o ochronie środowiska.
4. Informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, udostępnia się na pisemny wniosek, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Informację niewymagającą wyszukiwania, która może być przekazana w formie ustnej, udostępnia się bez pisemnego wniosku.
6. Organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w ust. 2, są obowiązane do prowadzenia publicznie dostępnych wykazów danych o tych dokumentach oraz mogą zamieszczać w tych wykazach dane o dokumentach, o których mowa w ust. 3.
7. Publicznie dostępne wykazy danych o dokumentach, o których mowa w ust. 2 pkt 7 i 8, prowadzą także organy administracji właściwe do prowadzenia postępowania, w ramach którego lub w wyniku którego sporządzane są te dokumenty.
- 7a. Publicznie dostępne wykazy, o których mowa w ust. 6, prowadzi się w formie elektronicznej; organ obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.).

8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór publicznie dostępnego wykazu, o którym mowa w ust. 6, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości wykazu i łatwości wyszukiwania zawartych w nim informacji.
9. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8, zostaną określone zawartość i układ wykazu zawierającego w szczególności nazwy zamieszczonych w nim dokumentów, miejsca i daty ich wydania oraz miejsca ich przechowywania, a także zastrzeżenia dotyczące nieudostępniania informacji.

[Art. 102.

1. Władający powierzchnią ziemi, na której występuje zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2-5, do przeprowadzenia ich rekultywacji.
2. Jeżeli władający powierzchnią ziemi wykaże, iż zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, dokonane po dniu objęcia przez niego władania, spowodował inny wskazany podmiot, to obowiązek rekultywacji spoczywa na tym podmiocie.
3. Jeżeli zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie terenu odbyło się za zgodą lub wiedzą władającego powierzchnią ziemi, jest on obowiązany do ich rekultywacji solidarnie ze sprawcą.
4. Starosta dokonuje rekultywacji, jeżeli:
 - 1) podmiot, który spowodował zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, nie dysponuje prawami do powierzchni ziemi, pozwalającymi na jej przeprowadzenie, lub
 - 2) nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego dotyczącego obowiązku rekultywacji albo egzekucja okazała się bezskuteczna, lub
 - 3) zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu nastąpiło w wyniku klęski żywiołowej.
5. Starosta dokonuje rekultywacji także wówczas, gdy z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku konieczne jest natychmiastowe jej dokonanie.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, koszty rekultywacji ponosi podmiot, który spowodował zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, koszty rekultywacji ponosi władający powierzchnią ziemi; przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
8. Obowiązek poniesienia kosztów rekultywacji, ich wysokość oraz sposób uiszczenia określa, w drodze decyzji, starosta.
9. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów, o których mowa w ust. 6-8, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 i Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732, i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470 i Nr 104, poz. 708), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują staroście.]

Art. 103.

- [1. Rekultywacja w związku z niekorzystnym przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu polega na jego przywróceniu do stanu poprzedniego.*
- 2. Rekultywacja zanieczyszczonej gleby lub ziemi polega na ich przywróceniu do stanu wymaganego standardami jakości.]*
- 3. Standard jakości określa zawartość niektórych substancji w glebie albo ziemi, poniżej których żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest naruszona.*
- 4. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania gruntu, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.*

[Art. 106.

- 1. Obowiązany do rekultywacji powinien, z zastrzeżeniem art. 108, uzgodnić jej warunki z organem ochrony środowiska.*
- 2. Uzgodnienie następuje w drodze decyzji określającej zakres, sposób i termin zakończenia rekultywacji.*
- 3. We wniosku o uzgodnienie należy wskazać:
1) obszar wymagający rekultywacji;
2) funkcje pełnione przez wymagającą rekultywacji powierzchnię ziemi;
3) planowany zakres i sposób rekultywacji oraz termin jej zakończenia.*
- 4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli została wydana, w trybie art. 362, decyzja określająca zakres czynności zmierzających do przywrócenia środowiska do stanu właściwego.*

Art. 107.

- 1. Na obszarze, na którym istnieje przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, starosta może, w drodze decyzji, nałożyć na władający powierzchnią ziemi podmiot korzystający ze środowiska, obowiązany do rekultywacji, obowiązek prowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie lub ziemi. Podmiot obowiązany jest w tym przypadku przechowywać wyniki pomiarów przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą.*
- 2. Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wszczyna się z urzędu.*

Art. 108.

- 1. W przypadkach, o których mowa w art. 102 ust. 4 i 5, starosta określa, w drodze decyzji, zakres, sposób oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji.*
- 2. Władający powierzchnią ziemi obowiązany jest umożliwić prowadzenie rekultywacji z zachowaniem warunków określonych w decyzji, o której mowa w ust. 1.*
- 3. Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wszczyna się z urzędu.]*

[Art. 110.

Starosta prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi, z wyszczególnieniem obszarów, na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.]

[Art. 111.

1. Kolejność realizowania przez starostę zadań w zakresie rekultywacji powierzchni ziemi określają powiatowe programy ochrony środowiska.
2. Starosta może przeprowadzić rekultywację powierzchni ziemi pomimo nieujęcia zadania w programie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli stwierdzi, iż nieprzeprowadzenie rekultywacji spowoduje pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.]

Art. 178.

[1. Organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem obowiązek prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku wprowadzanych w związku z eksploatacją tych obiektów, wykraczających poza obowiązki, o których mowa w art. 175 ust. 1-3 lub określone w trybie art. 56 ust. 1 pkt 1, art. 95 ust. 1 lub art. 107 ust. 1, jeżeli przeprowadzone kontrole poziomów substancji lub energii w środowisku, które są emitowane w związku z eksploatacją obiektu, dowodzą przekroczenia standardów jakości środowiska; do wyników przeprowadzonych pomiarów stosuje się przepis art. 147 ust. 6.]

<1. Organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem obowiązek prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku wprowadzanych w związku z eksploatacją tych obiektów, wykraczających poza obowiązki, o których mowa w art. 175 ust. 1-3 lub obowiązki nałożone w trybie art. 56 ust. 4 pkt 1 lub art. 95 ust. 1, jeżeli przeprowadzone kontrole poziomów substancji lub energii w środowisku, które są emitowane w związku z eksploatacją obiektu, dowodzą przekroczenia standardów jakości środowiska; do wyników przeprowadzonych pomiarów stosuje się odpowiednio przepis art. 147 ust. 6.>

2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 150 ust. 2.
3. Jeżeli przeprowadzone kontrole poziomów substancji lub energii w środowisku, które są emitowane w związku z eksploatacją obiektu, dowodzą przekroczenia standardów jakości środowiska, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem obowiązek przedkładania mu wyników pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku wykraczających poza obowiązki, o których mowa w art. 177 ust. 1, określając zakres i terminy ich przedkładania, a także wymagania w zakresie formy, układu i wymaganych technik ich przedkładania.
4. Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji nakładającej obowiązek prowadzenia pomiarów lub ich przedkładania wszczyna się z urzędu.

Art. 187.

[1. Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes społeczny związany z ochroną środowiska, a w szczególności z zagrożeniem pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach, w pozwoleniu, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1-4, może być

ustanowione zabezpieczenie roszczeń z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku.

2. *Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej lub polisy ubezpieczeniowej.]*

<1. Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes społeczny związany z ochroną środowiska, a w szczególności z zagrożeniem pogorszeniem stanu środowiska w znacznych rozmiarach, w pozwoleniu, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1-4, może być ustanowione zabezpieczenie roszczeń z tytułu wystąpienia negatywnych skutków w środowisku oraz szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej.>

3. Zabezpieczenie w formie depozytu jest wpłacane na odrębny rachunek bankowy wskazany przez organ wydający pozwolenie, a zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej lub polisy ubezpieczeniowej jest składane do organu wydającego pozwolenie.

4. Gwarancja bankowa lub polisa ubezpieczeniowa powinna stwierdzać, że w razie wystąpienia negatywnych skutków w środowisku w wyniku niewywiązania się przez podmiot z obowiązków określonych w pozwoleniu, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1-4, bank lub firma ubezpieczeniowa ureguje zobowiązania na rzecz organu wydającego pozwolenie.

<5. Minister właściwy do spraw środowiska, uwzględniając rodzaj i skalę działalności prowadzonej w instalacjach oraz związane z tym prawdopodobieństwo wystąpienia i rozmiary potencjalnych szkód w środowisku oraz kierując się potrzebą zapewnienia pokrycia kosztów działań naprawczych w przypadku wystąpienia szkody w środowisku, może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje instalacji, w których zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zostać ustanowione.

6. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia i rozmiary potencjalnych szkód w środowisku oraz kierując się potrzebą zapewnienia pokrycia kosztów działań naprawczych w przypadku wystąpienia szkody w środowisku, może określić, w drodze rozporządzenia, metody określania wysokości zabezpieczenia roszczeń, w zależności od rodzaju prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska działalności, wielkości produkcji i parametrów technicznych instalacji.>

[Art. 335.

Kto nie przeprowadza rekultywacji powierzchni ziemi, czym narusza obowiązki określone w art. 102 ust. 1 i 2,

podlega karze grzywny.]

[Art. 336.

1. *Kto, będąc obowiązany na podstawie art. 106 ust. 1 do uzgodnienia z organem ochrony środowiska warunków rekultywacji powierzchni ziemi, nie spełnia tego obowiązku albo prowadzi rekultywację wbrew uzgodnionym warunkom,*

podlega karze grzywny.

2. *Tej samej karze podlega, kto:*

- 1) *uniemożliwia prowadzenie rekultywacji zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 108 ust. 2;*
- 2) *używa do prac ziemnych glebę lub ziemię, która przekracza standardy jakości określone na podstawie art. 105.]*

<Art. 336.

Kto używa do prac ziemnych glebę lub ziemię, która przekracza standardy jakości określone na podstawie art. 105, podlega karze grzywny.>

[Art. 337.

Kto, będąc obowiązany decyzją wydaną na podstawie art. 107 do prowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie lub ziemi, nie spełnia tego obowiązku lub nie przechowuje wyników pomiarów w wymaganym okresie, podlega karze grzywny.]

Art. 378.

[1. Organem ochrony środowiska właściwym w sprawach, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1, art. 51 ust. 3 pkt 1, art. 106, art. 115a ust. 1, art. 149, art. 150, art. 152 ust. 1, art. 154 ust. 1, art. 178, art. 183, art. 237 i art. 362 ust. 1 i 3, jest starosta.]

<1. Organem ochrony środowiska właściwym w sprawach, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1, art. 51 ust. 3 pkt 1, art. 115a ust. 1, art. 149, art. 150, art. 152 ust. 1, art. 154 ust. 1, art. 178, art. 183, art. 237 i art. 362 ust. 1 i 3, jest starosta.>

2. Wojewoda jest właściwy w sprawach przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych.

2a. Marszałek województwa jest właściwy w sprawach:

- 1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest obowiązkowe;
- 2) przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest obowiązkowe, realizowanego na terenach innych niż wymienione w pkt 1.
3. W przypadku zwykłego korzystania ze środowiska przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest właściwy w sprawach:
 - 1) wydawania decyzji, o których mowa w art. 150 ust. 1 i art. 154 ust. 1;
 - 2) przyjmowania wyników pomiarów, o których mowa w art. 149 i 150;
 - 3) przyjmowania zgłoszeń, o których mowa w art. 152 ust. 1.
4. Zadania samorządu województwa, o których mowa w ust. 2a, art. 30 ust. 2 pkt 1, art. 49 ust. 5 pkt 1, art. 91 ust. 1, 3 i 3a, art. 94 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96, art. 119 ust. 2, art. 135 ust. 2, art. 162 ust. 3, 6 i 7, art. 395 ust. 4, art. 396 ust. 1, 2, 3 pkt 1, ust. 4 i 5, art. 397 ust. 2, art. 426 ust. 2 i 5, art. 428 ust. 1, art. 430 ust. 2, art. 434, art. 435 ust. 3, 5 i 6, art. 437 ust. 1, 2, 4 i 8 oraz art. 441 ust. 1, 2 i 4, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

USTAWA z dnia 18 lipca 2001 r. – PRAWO WODNE (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125)

Art. 92.

1. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zwany dalej "dyrektorem regionalnego zarządu", jest organem administracji rządowej niezespolonej właściwym w sprawach gospodarowania wodami w regionie wodnym, w zakresie określonym w ustawie.
2. W przypadkach określonych ustawą dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej wydaje akty prawa miejscowego.
3. Do zadań dyrektora regionalnego zarządu należy w szczególności:
 - 1) sporządzanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocen ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych, w regionie wodnym;
 - 2) opracowywanie warunków korzystania z wód regionu wodnego;
 - 3) opracowywanie analiz ekonomicznych związanych z korzystaniem z wód w regionie wodnym;
 - 4) sporządzanie i prowadzenie wykazów obszarów chronionych na podstawie przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych;
 - 5) opracowywanie studiów ochrony przeciwpowodziowej w regionie wodnym;
 - 6) opracowywanie projektów planów ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego;
 - 7) koordynowanie działań związanych z ochroną przed powodzią oraz suszą w regionie wodnym, w szczególności prowadzenie ośrodków koordynacyjno-informacyjnych ochrony przeciwpowodziowej;
 - 8) prowadzenie katastru wodnego dla regionu wodnego;
 - 9) występowanie na prawach strony w postępowaniach administracyjnych, prowadzonych na podstawie przepisów ustawy, w sprawach dotyczących regionu wodnego;
 - 10) (uchylony);
 - 11) (uchylony);
 - 12) wykonywanie kontroli gospodarowania wodami;
 - 13) planowanie przedsięwzięć związanych z odbudową ekosystemów zdegradowanych przez eksploatację zasobów wodnych;
 - 14) uzgadnianie, w zakresie przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodnej na terenie regionu, projektów list przedsięwzięć priorytetowych przedkładanych przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o których mowa w art. 414 ust. 2 pkt 3 ustawy - Prawo ochrony środowiska;
 - 15) opiniowanie projektów gminnych, powiatowych i wojewódzkich planów gospodarki odpadami w zakresie ochrony zasobów wodnych[.]<=>
 - <16) opiniowanie, w odniesieniu do bezpośrednich zagrożeń szkodą w wodach i szkody w wodach, decyzji, o których mowa w art. 14 ust. 3 oraz art. 16 ust. 1**

ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr ..., poz. ...).>

4. W ramach gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, związanym z gospodarką wodną, dyrektor regionalnego zarządu realizuje w imieniu Prezesa Krajowego Zarządu zadania związane z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz pełni funkcję inwestora w zakresie gospodarki wodnej w regionie wodnym.
- 4a. W ramach koordynacji, o której mowa w ust. 3 pkt 7, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej gromadzi, przetwarza i udostępnia informacje dla potrzeb planowania przestrzennego i centrów zarządzania kryzysowego.
5. Dyrektor regionalnego zarządu wykonuje swoje zadania przy pomocy regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zwanego dalej "regionalnym zarządem".
6. Dyrektor regionalnego zarządu, dla realizacji zadań, o których mowa w ust. 4, może tworzyć jednostki organizacyjne, w trybie przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.), ustalając szczegółowy zakres zadań, siedzibę, obszar i czas działania.
7. Organizację regionalnego zarządu określa statut nadany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu; przy nadawaniu statutu uwzględnia się zakres działalności regionalnego zarządu oraz charakter obszaru działania.

Art. 185.

- <1.> Do naprawienia szkód, o których mowa w ustawie, z wyłączeniem przepisów art. 82-88, stosuje się przepisy art. 186-188.
- <2. **Do zapobiegania szkodom w wodach i naprawy szkód w wodach w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie stosuje się przepisy tej ustawy.>**

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o OCHRONIE PRZYRODY (Dz. U. Nr 92, poz. 880 oraz z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087)

Art. 5.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) gatunek - zarówno gatunek w znaczeniu biologicznym, jak i każdą niższą od gatunku biologicznego jednostkę systematyczną, populację, a także mieszańce tego gatunku w pierwszym lub drugim pokoleniu, z wyjątkiem form, ras i odmian udomowionych, hodowlanych lub uprawnych;
- 2) korytarz ekologiczny - obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów;
- 3) obszar specjalnej ochrony ptaków - obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub

- wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;
- 4) ochrona częściowa - ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części;
 - 5) ochrona czynna - stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów;
 - 6) ochrona ex situ - ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów poza miejscem ich naturalnego występowania oraz ochronę skał, skamieniałości i minerałów w miejscach ich przechowywania;
 - 7) ochrona in situ - ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także elementów przyrody nieożywionej, w miejscach ich naturalnego występowania;
 - 8) ochrona krajobrazowa - zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu;
 - 9) ochrona ścisła - całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków - całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju;
 - 10) ogród botaniczny - urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, będący miejscem ochrony ex situ, uprawy roślin różnych stref klimatycznych i siedlisk, uprawy roślin określonego gatunku oraz prowadzenia badań naukowych i edukacji;
 - 11) ogród zoologiczny - urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, gdzie zwierzęta gatunków dziko występujących są hodowane i utrzymywane w celu ochrony ex situ, prowadzenia badań naukowych i edukacji oraz w celu ich publicznej ekspozycji nie mniej niż 7 dni w roku;
 - 12) ostoja - miejsce o warunkach sprzyjających egzystencji roślin, zwierząt lub grzybów zagrożonych wyginięciem lub rzadkich gatunków;
 - 13) ośrodek rehabilitacji zwierząt - miejsce, w którym jest prowadzone leczenie i rehabilitacja zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego;
 - 14) otulina - strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka;
 - 15) pozyskiwanie:
 - a) zbiór roślin lub grzybów gatunków chronionych lub ich części ze stanowisk naturalnych do celów gospodarczych,
 - b) chwytanie, łowienie lub zbieranie zwierząt gatunków chronionych lub ich części i produktów pochodnych do celów gospodarczych,
 - c) eksploatację lub wydobywanie skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin lub zwierząt;
 - 16) różnorodność biologiczna - zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów;
-

- 17) siedlisko przyrodnicze - obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne;
- 18) siedlisko roślin, siedlisko zwierząt lub siedlisko grzybów - obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnym stadium ich rozwoju;
- 19) specjalny obszar ochrony siedlisk - obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków;
- 20) środowisko przyrodnicze - krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami;
- 21) tereny zieleni - tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym;
- 22) udostępnianie - umożliwianie fotografowania lub filmowania w celach zarobkowych oraz korzystania z zasobów, tworów i składników przyrody w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych;
- 23) walory krajobrazowe - wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka;
- [24) *właściwy stan ochrony gatunku - stan, w którym dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało;*
- 25) *właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego - stan, w którym naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska, istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony;]*
- <24) właściwy stan ochrony gatunku – suma oddziaływań na gatunek, mogąca w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na rozmieszczenie i liczebność jego populacji na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego gatunku, przy której dane o dynamice liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio**

duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało;

- 25) **właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego – suma oddziaływań na siedlisko przyrodnicze i jego typowe gatunki, mogąca w dającej się przewidzieć przyszłości wpływać na naturalne rozmieszczenie, strukturę, funkcje lub przeżycie jego typowych gatunków na terenie kraju lub państw członkowskich Unii Europejskiej lub naturalnego zasięgu tego siedliska, przy której naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska, istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony;>**
- 26) wstęp do parku narodowego albo rezerwatu przyrody - wejście lub wjazd na obszar objęty ochroną ścisłą lub czynną w celu naukowym, edukacyjnym, turystycznym lub rekreacyjnym;
- 27) zadrzewienie - drzewa i krzewy w granicach pasa drogowego, pojedyncze drzewa lub krzewy albo ich skupiska niebędące lasem w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679, z późn. zm.), wraz z terenem, na którym występują, i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu, spełniające cele ochronne, produkcyjne lub społeczno-kulturowe;
- 28) zagrożenie wewnętrzne - czynnik mogący wywołać niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych lub biologicznych zasobów, tworów i składników chronionej przyrody, walorów krajobrazowych oraz przebiegu procesów przyrodniczych, wynikający z przyczyn naturalnych lub z działalności człowieka w granicach obszarów lub obiektów podlegających ochronie prawnej;
- 29) zagrożenie zewnętrzne - czynnik mogący wywołać niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych lub biologicznych zasobów, tworów i składników chronionej przyrody, walorów krajobrazowych oraz przebiegu procesów przyrodniczych, wynikający z przyczyn naturalnych lub z działalności człowieka, mający swoje źródło poza granicami obszarów lub obiektów podlegających ochronie prawnej.